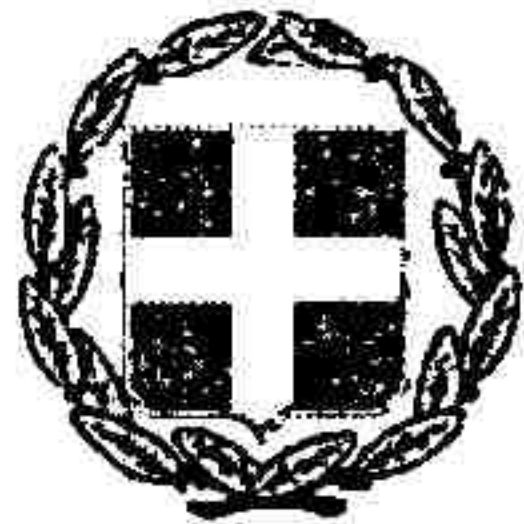

12 ΑΥΓ. 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287-FAX 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/13718

Αθήνα, 11 Αυγούστου 2011
12 ΑΥΓ. 2011

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ

ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κ. Θ. ΔΡΙΤΣΑ
2. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :
α) Γραφείο κ. Αρχηγού
β) Δ/νσεις : Αλλοδαπών και Αστυνομικού Προσωπικού

ΘΕΜΑ : Καταγγελλόμενα για ρατσιστική επίθεση σε αλλοδαπούς. Ενέργειες αστυνομικών.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 19923/ 18-07-2011.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θ. ΔΡΙΤΣΑΣ, σας γνωρίζουμε ότι, για το θέμα της εγκληματικότητας, της αστυνόμευση, στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου των Αθηνών, την παροχή εγγυήσεων από αστυνομικό προσωπικό και την προστασία δικαιωμάτων και ελευθεριών Ελλήνων και μεταναστών κ.λπ. ενημερώσαμε την Εθνική Αντιπροσωπεία την 20-05-2011 κατά τη συζήτηση της 894/17-05-2011 επίκαιρης ερώτησης που κατέθεσε ο ανωτέρω κ. συνάδελφος.

Επιπλέον, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο μας και ειδικότερα το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, με σχετικές διαταγές προς τις περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, έχει τονίσει προς τους αστυνομικούς το θέμα της συμπεριφοράς τους προς όλους ανεξαρτήτως τους πολίτες, την ανάγκη του απόλυτου σεβασμού της προσωπικότητας και των ατομικών τους δικαιωμάτων και της ίσης μεταχείρισης χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις, όπως άλλωστε επιτάσσουν το Σύνταγμα και η εθνική, καθώς και διεθνής νομοθεσία.

Για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων, έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές. Εκτός όμως του ποινικού ελέγχου για ενδεχόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι αστυνομικοί υπόκεινται και στο συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο (π.δ. 120/2008).

Στο πνεύμα αυτό, άλλωστε, εντάσσεται και η νομοθετική μας πρωτοβουλία που ολοκληρώθηκε με τη δημοσίευση του νόμου 3938/2011 (ΦΕΚ Α' -61/31-03-2011), με τον τίτλο «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη». Με τις επιμέρους διατάξεις του νόμου αυτού προβλέπεται η ίδρυση ομώνυμου Γραφείου που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα συγκρότησης, εσωτερικής λειτουργίας και στελέχωσής του.

Στο εν λόγω Γραφείο μπορούν να αναφέρονται περιστατικά παράνομης συμπεριφοράς του ένστολου προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας σε βάρος πολιτών, ώστε να εξασφαλίζεται η ταχεία και αποτελεσματική διερεύνησή τους και να μη δημιουργούνται υπόνοιες για συγκάλυψή τους στα πλαίσια της κακώς εννοούμενης συναδελφικής αλληλεγγύης. Επισημαίνεται ότι η αξιολόγηση των καταγγελιών για την αξιοπιστία τους και η απόφαση για την περαιτέρω διερεύνηση από τις αρμόδιες Αρχές ή Υπηρεσίες ανατίθεται σε Επιτροπή υψηλού κύρους. Συνεπώς, πρόκειται για μία νέα Υπηρεσία που παρέχει τα εχέγγυα της αμεροληψίας, της αντικειμενικότητας και φερεγγυότητας και ευελπιστούμε ότι η συμβολή του στην περαιτέρω διασφάλιση και προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών καθώς και στην εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών των Σωμάτων Ασφαλείας θα είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Πέραν των ανωτέρω, σας ενημερώνουμε ότι για την εμπειριστατωμένη ενημέρωση του προσωπικού και την ευαισθητοποίησή τους εκδόθηκε η 7100/4/3 από 24-05-2006 εγκύκλιος διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, με θέμα: «Η αντιμετώπιση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, της μισαλλοδοξίας και της μη ανεκτικότητας, κατά την αστυνομική δράση», με την οποία προσδιορίστηκαν συγκεκριμένα δεσμευτικά κριτήρια διερεύνησης ρατσιστικού κινήτρου, όταν:

- Το ομολογούν οι φερόμενοι ως δράστες ενός εγκλήματος.
- Το επικαλούνται οι παθόντες και οι μάρτυρες ενός εγκλήματος.
- Υπάρχουν ενδείξεις με βάση στοιχεία αποδεκτά από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
- Οι φερόμενοι ως δράστες και τα θύματα του εγκλήματος αυτοπροσδιορίζονται ή ανήκουν σε διαφορετικές φυλετικές, θρησκευτικές και κοινωνικές ομάδες.

Καθιερώθηκε επίσης, υποχρέωση των αξιωματικών, για διερεύνηση τυχόν ρατσιστικού κινήτρου στα πλαίσια της πειθαρχικής διερεύνησης υποθέσεων που αφορούν αντιδεοντολογική συμπεριφορά αστυνομικών σε βάρος ατόμων, που ανήκουν σε ευάλωτες εθνοτικές, θρησκευτικές ή κοινωνικές ομάδες ή είναι αλλοδαποί.

Πλέον αυτών, με σκοπό την ενίσχυση των δικαιωμάτων των κρατουμένων από τις Αστυνομικές Αρχές, αποφασίσθηκε από τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας, σε υλοποίηση σύστασης της Διεθνούς Αμνηστίας, η ενσωμάτωση στα «πληροφοριακά δελτία για τα δικαιώματα των κρατουμένων» (σχετική η 4803/22/14-α από 3.11.1995 εγκύκλιος διαταγή), ως «δικαίωμα» αυτών, η υποβολή έγγραφης καταγγελίας για τυχόν κακές συνθήκες κράτησης, κακοποίηση, κακομεταχείριση ή άλλες προσβολές των δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με Υπόδειγμα που καθιερώθηκε ειδικά προς τούτο. Τα Υποδείγματα αυτά μεταφράστηκαν σε (16) γλώσσες και μετά την τελική τυποποίηση αυτών από τη Διεύθυνση Οργάνωσης - Νομοθεσίας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, απεστάλησαν σε όλες τις Υπηρεσίες της, με την 7100/24/3-ε από 12-10-2010 εγκύκλιο διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας.

Σε ό,τι ειδικότερα αφορά το αναφερόμενο στην ερώτηση συμβάν στη συμβολή των οδών Ρουμπέση 1 και Κασομούλη στο Ν. Κόσμο, σας γνωρίζουμε ότι, πολυμελής ομάδα 30 έως 40 ατόμων, με καλυμμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου, καθόσον έφεραν κράνη ή κουκούλες, επιτέθηκε σε άλλη ολογομελή ομάδα αλλοδαπών συριακής, ιρακινής και αρμένικης καταγωγής, που ήταν θαμώνες στο επί της προαναφερόμενης οδού κατάστημα-καφενείο, με αποτέλεσμα να τραυματιστούν 4 αλλοδαποί και να προκληθούν μικρές φθορές σε μία μοτοσικλέτα και σε ένα ιδιωτικής χρήσεως αυτοκίνητο.

Για το προαναφερόμενο επεισόδιο, ύστερα από την εντολή του κέντρου της Διεύθυνσης Άμεσης Δράσης Αττικής, περί την 02.00 ώρα της 15-07-2011, αστυνομικοί προσήγαγαν στο Αστυνομικό Τμήμα Ν. Κόσμου, τους τρεις εκ των προαναφερομένων εμπλεκομένων αλλοδαπών, προς διευκρίνιση του είδους της συμμετοχής τους στα επεισόδια, οι οποίοι στη συνέχεια

διακομίσθηκαν με σταθμό του ΕΚΑΒ στο εφημερεύον νοσοκομείο «Γενικό Κρατικό Νίκαιας» για την παροχή σε αυτούς των πρώτων βοηθειών. Στο ίδιο νοσοκομείο και χωρίς την αστυνομική διαμεσολάβηση είχε διακομισθεί και ο τέταρτος εκ των προαναφερομένων τραυματισμένων αλλοδαπών. Ύστερα από την παρασχεθείσα σ'αυτούς ιατρική βοήθεια, από τους γιατρούς του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Νίκαιας Αττικής, οι 4 αλλοδαποί επέστρεψαν, περί την 06.30 ώρα της ίδιας ημέρας, στο ως άνω Αστυνομικό Τμήμα, όπου και κατέθεσαν εγκλήσεις-μηνύσεις, σε βάρος αγνώστων δραστών για αδικήματα που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 309 (Επικίνδυνη σωματική βλάβη) ,380 και 45(Ληστεία κατά συναυτουργία) του Π.Κ. και του ν.2168/1993 «Περί όπλων».

Ωστόσο, από το συλλεγέν προανακριτικό υλικό, μεταξύ άλλων, προέκυψε ότι οι δύο εκ των ανωτέρω αλλοδαπών κατείχαν και επέδειξαν, ως νόμιμα δικαιολογητικά παραμονής τους στη χώρα μας, πλαστά έγγραφα, γεγονός το οποίο επιβεβαιώθηκε και από το Τμήμα Πολιτικού Ασύλου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής, με αποτέλεσμα να σχηματισθεί σε βάρος τους δικογραφία, για παράβαση του άρθρου 217 Π.Κ «Πλαστογραφία πιστοποιητικών», ενώ οι έτεροι δύο αλλοδαποί αποχώρησαν, αφού, ήδη είχε διαπιστωθεί το νόμιμο της παραμονής τους στη χώρα μας.

Ακολούθως, οι δύο κρατούμενοι αλλοδαποί τις πρωϊνές ώρες της 15-07-2011, αιτήθηκαν την εκ νέου εξέτασή τους από γιατρούς νοσοκομείου και για το λόγο αυτό από το οικείο Αστυνομικό Τμήμα, με σταθμό του ΕΚΑΒ, διακομίσθηκαν στο Νοσοκομείο «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ», προκειμένου να τους παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες. Στη συνέχεια, ο ένας εκ των ανωτέρω κρατούμενων επέστρεψε, την ίδια ημέρα, στην αρμόδια Υπηρεσία μας, όπου συνεχίζει να κρατείται προκειμένου να εφαρμοστεί σε βάρος του το μέτρο της διοικητικής απέλασης. Ο δεύτερος εκ των ανωτέρω παρέμεινε για ενδονοσοκομειακή νοσηλεία και επέστρεψε την 16-07-2011, όπου κρατήθηκε μέχρι την 21-07-2011 για το ίδιο μέτρο και αφέθηκε ελεύθερος δυνάμει της 456583/1-α από 19-07-2011 διοικητικής απόφασης της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής, με την οποία του χορηγήθηκε προθεσμία 30 ημερών, προκειμένου να αναχωρήσει από τη χώρα μας. Ο ανωτέρω κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του, στο νοσοκομείο «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ», φρουρείτο από αστυνομικούς δεσμευμένος, προκειμένου να αποτραπεί η πιθανότητα απόδρασής του, καθώς κρίθηκε ύποπτος φυγής, λόγω της σχηματισθείσας σε βάρος του δικογραφίας από το Αστυνομικό Τμήμα Ν.Κόσμου, για παράβαση του άρθρου 217 Π.Κ., ενώ το χρονικό διάστημα της νοσηλείας του ήταν βραχύ.

Παράλληλα, σας γνωρίζουμε ότι, από τη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής, κρίθηκε ότι η εν λόγω υπόθεση, δε χρήζει διερεύνησης από διοικητικής πλευράς, καθόσον δεν προέκυψαν πειθαρχικές ευθύνες αστυνομικών, επειδή οι επιληφθέντες αστυνομικοί ενήργησαν με επαγγελματισμό και ανθρωπισμό, διακομίζοντας όχι μία αλλά δύο φορές τους τραυματίες στα νοσοκομεία και προέβησαν σε όλες τις απαραίτητες δικονομικές ενέργειες για την ανακάλυψη και σύλληψη των αγνώστων δραστών. Επιπλέον, η παράβαση του άρθρου 217 του Π.Κ. θεωρείται από το νομοθέτη και είναι ιδιαίτερη βαρύτητας αδίκημα, καθόσον οι διαπράττοντες τέτοια αδικήματα κατά κανόνα θεωρούνται ως ύποπτοι φυγής όταν είναι κρατούμενοι, ιδιαιτέρως δε, όταν η κατάσταση της υγείας τους εύκολα το επιτρέπει.

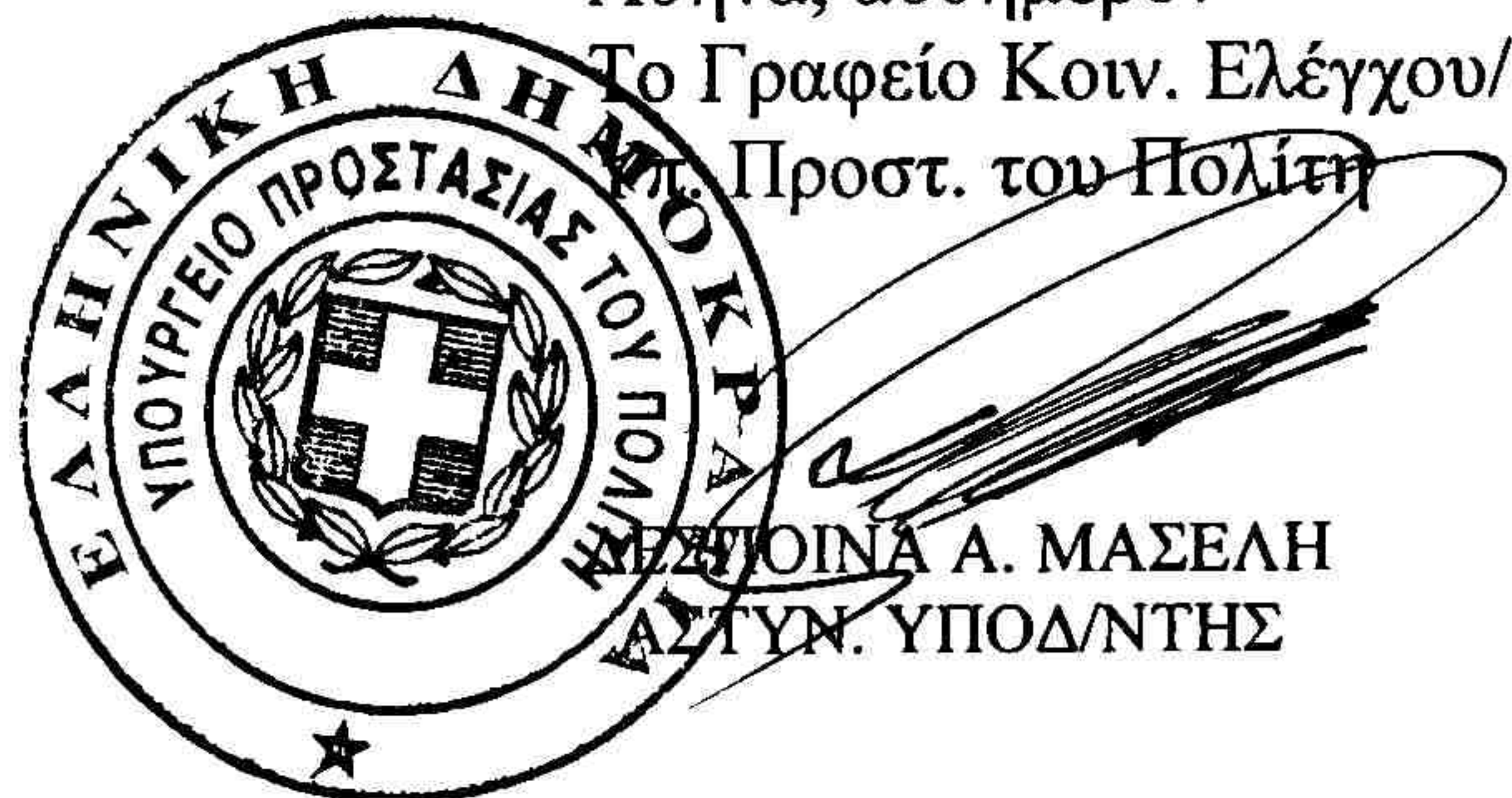
Πέραν αυτών, σας ενημερώνουμε ότι, παρά το γεγονός ότι το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας έχει εκδώσει κατ' επανάληψη εγκύκλιες διαταγές για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εν γένει συμπεριφορά του προσωπικού για το ζήτημα αυτό, παρακολουθεί αδιάλειπτα την υλοποίηση αυτών και σε περίπτωση που καθίσταται αναγκαία η λήψη τυχόν συμπληρωματικών μέτρων, προβαίνει άμεσα σε ανάλογες ενέργειες. Το Υπουργείο μας και το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αποφασισμένα να μην επιτρέψουν την ανάπτυξη

· · ξενοφοβικού κλίματος ή εκδήλωση ρατσιστικών φαινομένων στους κόλπους του Σώματος της
· · Ελληνικής Αστυνομίας και να ελέγξουν κάθε παράνομη, αντικανονική ή απρεπή συμπεριφορά
· αστυνομικών.

· · Τέλος, μεταξύ άλλων, για τα φαινόμενα βίας και την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας,
· ενημερώθηκε η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής την 02-08-2011 από τον Υπουργό
· Προστασίας του Πολίτη. Για την πληρέστερη ενημέρωσή σας, σας καταθέτουμε το από 02-08-
· 2011 Δελτίο Τύπου.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΟΘΩΝΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Π. Προστ. του Πολίτη

02-08-2011: Ομιλία Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, Χρήστου Παπουτσή, στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για τα φαινόμενα βίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Αθήνα, 02 Αυγούστου 2011

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ομιλία Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, Χρήστου Παπουτσή, στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για τα φαινόμενα βίας

Η δημοκρατία δοκιμάζεται σε εποχές κρίσης και όχι σε εποχές ευημερίας και κοινωνικής ειρήνης. Πιστεύω βαθύτατα ότι αν συρρικνώσουμε τις αρχές του πολιτεύματός μας εν ονόματι της αντιμετώπισης των βίαιων κοινωνικών και πολιτικών αντιδράσεων που προκαλούνται κάθε φορά, ιδιαίτερα τώρα που έχουμε την τρέχουσα οικονομική κρίση, τότε η οικονομική ανάκαμψη μπορεί να έλθει, αλλά θα έλθει σε μια αστυνομοκρατούμενη κοινωνία.

Και αυτό δεν ξέρω αν είναι κάτι το οποίο επιδιώκουν οι πολιτικές δυνάμεις αλλά και οι υγιείς δυνάμεις της κοινωνίας μας. Εγώ πάντως, δεν συμφωνώ και δεν έχω καμία πρόθεση να υπηρετήσω ένα τέτοιο πλαίσιο αστυνομοκρατούμενης κοινωνίας ή αστυνομικού κράτους. Το έχω δηλώσει επανειλημμένα σε όλες τις κατευθύνσεις, σε όλους τους τόνους.

Πιστεύω επίσης βαθιά ότι η δημοκρατία αναπτύσσεται μέσα από το διάλογο και τη συναίνεση.

Αν χάσουμε τη ψυχραιμία μας λόγω των αντιξοοτήτων, θα υπονομεύσουμε κάθε πιθανότητα ανάκτησης της κοινωνικής ειρήνης.

Η έξαρση της βίας στο δημόσιο χώρο δεν παρατηρείται μόνο στη δική μας χώρα, αλλά σχεδόν σε όλα τα δυτικά κράτη. Τα αίτια αυτού του γενικευμένου φαινομένου είναι γνωστά σε όλους μας. Συζητούνται δημοσίως και προβληματίζουν όλες τις πολιτικές ηγεσίες και όλες τις κοινωνικές δυνάμεις σε όλα τα κράτη του πολιτισμένου κόσμου.

Προβάλλεται από τη μία πλευρά η ραγδαία άνοδος της ανεργίας, η αποδυνάμωση του κράτους πρόνοιας και η συρρίκνωση κεκτημένων δικαιωμάτων των εργαζομένων, λόγω της παγκοσμιοποίησης αλλά και της εξάπλωσης του νεοφιλελευθερισμού. Υπονομεύουν καθημερινά τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων βυθίζοντάς τους στην ανέχεια ή καθηλώνοντάς τους σε ένα καθεστώς οικονομικής, κοινωνικής και σε τελευταία ανάλυση υπαρξιακής ανασφάλειας.

Αυτή η διαπίστωση γίνεται αποδεκτή πλέον όχι μόνο από αριστερούς διανοητές, αλλά κυρίως από αναλυτές προερχόμενους από τη νεοφιλελεύθερη παράταξη σε ολόκληρο τον κόσμο. Το λέω αυτό, σε συνδυασμό με τις προσεγγίσεις, ότι - όπου ακόμα και οι πιο θερμοί υποστηρικτές της έννοιας της απελευθέρωσης των αγορών, ζητούν περισσότερους κανόνες, πλέον. Ζητούν και αναγνωρίζουν ότι δεν μπορεί να οδηγηθούμε σε απελευθέρωση χωρίς συγκεκριμένους κανόνες στην αγορά. Είναι εκείνοι δε, -εκείνοι οι

- .. οποίοι στο παρελθόν υποστήριξαν το πολύ λιγότερο κράτος- αυτοί οι οποίοι τώρα έρχονται και απαιτούν υπερεθνικές παρεμβάσεις και όχι μόνο ενίσχυση των κρατικών παρεμβάσεων και του δημόσιου τομέα, αλλά και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή άλλων οργανισμών για τη ρύθμιση στο παγκόσμιο επίπεδο.

- ! Η αλήθεια, είναι ότι η οξύτητα της οικονομικής κρίσης επέφερε, σχεδόν νομοτελειακά, μια εντονότερη αύξηση της βίας.

Η βία που ταλανίζει πλέον την κοινωνία μας πρέπει επομένως να νοηθεί ως αναπόσπαστο τμήμα ενός ευρύτερου πλαισίου ανασφάλειας και αδιεξόδων που θίγουν το σύνολο του πληθυσμού. Δεν είναι τυχαίο, μάλιστα, ότι εκδηλώνεται με πολλές μορφές, από την πρόκληση επεισοδίων στις διαδηλώσεις ως τη ρατσιστική βία ή τους προπηλακισμούς πολιτικών. Σε κάθε περίπτωση, οι δράστες και οι αποδέκτες είναι διαφορετικοί – το σύνολο όμως των περιπτώσεων δηλώνει σαφώς μια διάχυτη αγωνία και ταυτόχρονα μια αδυναμία αντίδρασης με εκλογικευμένους τρόπους.

Αυτή η διαπίστωση δεν σημαίνει βέβαια σε καμία περίπτωση ότι η βία αυτή είναι αποδεκτή. Δεν υπάρχει καμία ανοχή στη βία. Υπάρχει αντίθετα μηδενική ανοχή στη βία. Έχω επανειλημμένως καταδικάσει απερίφραστα τόσο τη βίαιη συμπεριφορά εκ μέρους των πολιτών όσο και από την άλλη πλευρά το φαινόμενο της αστυνομικής αυθαιρεσίας.

Ταυτόχρονα όμως οφείλω να επισημάνω ότι η συστηματικά συγκρουσιακή διεκδίκηση ορισμένων πολιτικών και κοινωνικών αιτημάτων μπορεί ενδεχομένως να προσφέρει προσωρινές διεξόδους σε βαθύτερα πολιτικά και ορισμένες φορές , δυστυχώς, και προσωπικά αδιέξοδα, μπορεί ακόμα και να εξασφαλίζει βραχυπρόθεσμα πολιτικά οφέλη σε κάποιους χώρους που κάνουν αυτές τις επιλογές, της βίαιης δηλαδή διεκδίκησης αλλά ένα είναι βέβαιο ότι παράλληλα βυθίζει όλη την κοινωνία σε ένα φαύλο κύκλο αέναα κλιμακούμενης βίας.

Μια πρώτη συνέπεια είναι ο εθισμός στη βία ως μέσο επέμβασης στον πολιτικό βίο. Θα ήμουν ο τελευταίος που θα ζητούσε ποτέ νέκρωση των κοινωνικών αγώνων και νέκρωση της κοινωνίας των πολιτών.

Τονίζω, όμως, ότι η χρήση βίας στις περιπτώσεις αυτές υπονομεύει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα γιατί απομακρύνει ένα μεγάλο μέρος πολιτών που θα ήθελαν να συμμετάσχουν ή έστω να υποστηρίξουν τους αγώνες αυτούς.

Επιπλέον, όπως όλοι γνωρίζουμε, η χρήση βίας προκαλεί συχνά το αντίθετο από το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, γιατί νομιμοποιεί, για να μην πω προκαλεί, τη χρήση κρατικής βίας και οδηγεί νομοτελειακά στην ενίσχυση του κατασταλτικού μηχανισμού, τον οποίο κατά τα άλλα αντιπαλεύουμε ή κατακρίνουμε.

Μια δεύτερη συνέπεια του φαύλου κύκλου είναι η κλιμάκωση της βίας. Επομένως έχουμε την εμφάνιση νέων βίαιων τακτικών εκ μέρους των διαδηλωτών, όπως είναι ο λιθοβολισμός ή η ρίψη μαρμάρων εναντίον των Σωμάτων Ασφαλείας, αλλά και την αντίστοιχη εκτεταμένη χρήση χημικών, παραδείγματος χάρη, εκ μέρους της Αστυνομίας.

Η κλιμάκωση, με τη σειρά της, προκαλεί φόβο οδηγώντας στη δημιουργία ενός τεχνητού διηνεκούς ανασφάλειας και σε περαιτέρω κλιμάκωση των μέτρων καταστολής, κοκ. Κι έτσι συνεχίζεται ο κύκλος. Προφανώς, βεβαίως πιστεύω ότι όλοι είμαστε ενάντια και στη

• μια και την άλλη πλευρά, δεδομένου ότι δεν υπάρχει αριστερή και δεξιά βία. Υπάρχει βία, η οποία στρέφεται ενάντια στην κοινωνική ειρήνη και βεβαίως είμαστε αντίθετοι σε οποιαδήποτε μορφή ανακύκλωσης της βίας.

Μια τρίτη συνέπεια του φαύλου κύκλου είναι η δημιουργία προσωποπαγών σχέσεων αντιπαλότητας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Το πέραςμα από τη λογική της αφηρημένης ιδεολογικής αντιπαράθεσης και της αντίστοιχα αφηρημένης θεσμικής απάντησης στη λογική της συγκεκριμένης, ατομικής σύγκρουσης φέρνει στο προσκήνιο το συναίσθημα. Η σύγκρουση παίρνει πλέον διαστάσεις συναισθηματικά φορτισμένης προσωπικής πρόκλησης, με αποτέλεσμα τον κίνδυνο απώλειας ελέγχου και από τις δύο πλευρές όσον αφορά τις πράξεις και των δύο πλευρών. Και έτσι φθάσαμε στο θέαμα ορισμένων ενστόλων που επέστρεφαν τις πέτρες που είχαν δεχθεί από τους διαδηλωτές στις διαδηλώσεις της 28^{ης} και 29^{ης} Ιουνίου. Γεγονός, απολύτως, απαράδεκτό.

Μια τέταρτη συνέπεια του φαύλου κύκλου είναι η κόπωση των εμπλεκόμενων μονάδων των Σωμάτων Ασφαλείας. Η κόπωση αυτή που, εν τοις πράγμασι, αναιρεί ένα μέρος του αυτοελέγχου των ενστόλων, οφείλεται τόσο στις αντίξοες συνθήκες όσο και στον υπερβολικό φόρτο εργασίας τους. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα μέλη της Υ.Α. Τ που αστυνόμευσαν τις τελευταίες μεγάλες διαδηλώσεις στην Αθήνα είχαν ήδη στο ενεργητικό τους ή στο παθητικό τους – όπως το δει κανείς- την πολύμηνη κρίση της Κερατέας και σωρεία διαδηλώσεων στο κέντρο της Αθήνας. Δεν προβάλλω βέβαια, σε καμία περίπτωση την κόπωση ως δικαιολογία για να καταστήσω έμμεσα αποδεκτά τα περιστατικά αυθαιρεσίας που διαπράχθησαν τον τελευταίο καιρό. Περιλαμβάνω όμως την ανθρώπινη παράμετρο της κόπωσης και της ψυχολογίας των νέων ανθρώπων στους παράγοντες εκείνους που πρέπει να ληφθούν υπόψη διότι επιδεινώνουν ένα ήδη βεβαρυμμένο κλίμα βίας.

Η τελευταία συνέπεια του φαύλου κύκλου είναι η μοιρολατρική αποδοχή της βίας εκ μέρους όλων των κατοίκων της χώρας, όλων των πολιτών, ως ένα μόνιμο στοιχείο του δημόσιου βίου. Πέραν της απαξίωσης του πολιτικού κόσμου, αυτό συνεπάγεται και την ουσιώδη απαξίωση της διαβίωσης των πολιτών στη συγκεκριμένη κατάσταση.

Αν προσθέσει κανείς σε αυτή την κατάσταση και τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης που αναπαράγουν, τον μιμητισμό και προβάλλουν ως ήρωες τους πρωταγωνιστές παραβατικών συμπεριφορών και έκνομων πράξεων, τότε κατανοεί κανείς τις διαστάσεις του φαινομένου.

Είναι προφανές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι πρέπει να αφήσουμε πίσω μας όλες τις αντιλήψεις και πρακτικές που δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του νέου πολιτικού και οικονομικού περιβάλλοντος το οποίο διαμορφώνεται και να προχωρήσουμε σε μία εκ θεμελίων αναθεώρησή τους.

Προσοχή όμως: μιλώ, επιμένω και προτείνω την αναθεώρηση αντιλήψεων και πρακτικών και όχι για εκθεμελίωση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που απολαμβάνουν οι πολίτες από το Σύνταγμα της χώρας μας.

Προκειμένου να απεγκλωβιστεί η κοινωνία μας από αυτόν το φαύλο κύκλο, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη επιχειρεί να αντιμετωπίσει σφαιρικά το πρόβλημα υιοθετώντας μια σειρά καινοτόμων μέτρων. Τα μέτρα αυτά αποβλέπουν στην αποτελεσματική προστασία της ασφάλειας των κατοίκων της χώρας μας χάρη στην αυστηρή τήρηση των

- κανόνων του Κράτους Δικαίου. Διότι, αντίθετα από ό,τι συνήθως προβάλλεται από ορισμένους πολιτικούς και δημοσιογραφικούς χώρους, η μέγιστη επίδειξη δύναμης αυτών που έχουν την εξουσία είναι η αυτοσυγκράτηση, είναι η ελεγχόμενη άσκηση της δύναμής τους.

• Θεωρώντας ότι ο έλεγχος των οργάνων και θεσμών της Πολιτείας είναι συστατικό στοιχείο του δημοκρατικού πολιτεύματος, έχω ήδη συστήσει το Γραφείο Καταγγελίας Περιστατικών Αυθαιρεσίας, στα Σώματα Ασφαλείας το οποίο θα τεθεί σύντομα σε λειτουργία μετά την ολοκλήρωση της επεξεργασίας του εφαρμοστικού Π.Δ. από το Συμβούλιο της Επικρατείας, ελπίζω τις επόμενες εβδομάδες.

Πέραν αυτού, θα ληφθούν νέα μέτρα κατά την αστυνόμευση των διαδηλώσεων και τη συνήθη άσκηση των καθηκόντων του προσωπικού της ΕΛ.ΑΣ, καθώς και ορισμένα μέτρα για την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας.

Είναι πολλοί εκείνοι που διατυπώνουν το αίτημα της αλλαγής του θεσμικού πλαισίου που κατοχυρώνει την ελευθερία των συναθροίσεων, επιθυμώντας να μην τίθεται εμπόδιο στην ομαλή οικονομική και κοινωνική λειτουργία των πόλεων, ιδιαίτερα εδώ στην Αθήνα, ιδίως από τις μικρές διαδηλώσεις. Όπως γνωρίζετε, το θέμα της περιχαράκωσης της συνταγματικά κατοχυρωμένης ελευθερίας του συνέρχεσθαι δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Θα ήθελα ωστόσο να σχολιάσω αυτό το αίτημα.

Πρώτον, είναι αδιανόητο να θεωρήσουμε ότι μπορεί να διεξαχθεί διαδήλωση χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στον κοινωνικό και οικονομικό βίο μιας πόλης. Οι διαδηλώσεις, όπως και οι εξίσου συνταγματικά κατοχυρωμένες απεργίες, θίγουν εξ ορισμού τα βραχυπρόθεσμα συμφέροντα ενός μέρους του πληθυσμού, κάποιων πολιτών, κάποιων κοινωνικών ομάδων, κάποιων επαγγελματικών τάξεων.

Ο συνταγματικός νομοθέτης αποδέχεται αυτό το κόστος, γιατί το θεωρεί υποδεέστερο του δικαιώματος διεκδίκησης πολιτικών και κοινωνικών αιτημάτων εκ μέρους του ελληνικού λαού. Και αυτό ανταποκρίνεται, καταγράφεται, αποτυπώνεται στις συνταγματικές αρχές τις οποίες υπηρετούμε.

Ωστόσο, είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη να εκσυγχρονιστεί το πλαίσιο που εξειδικεύει την άσκηση του δικαιώματος του συνέρχεσθαι. Πιστεύω ότι στο θέμα αυτό υπάρχει κατά το μάλλον ή ήττον συμπόρευση των πολιτικών δυνάμεων, καθώς οι περισσότερες τουλάχιστον συμφωνούν στην θέσπιση κανόνων που θα έχουν διττό στόχο: Αφ' ενός μεν να συνεχίσει να ασκείται ελεύθερα όπως μέχρι τώρα το δικαίωμα αυτό, από την άλλη όμως να μην παραλύει το κέντρο της Αθήνας από μικρές ή πολύ μικρές πορείες και συγκεντρώσεις.

Είναι προφανές ότι θα πρέπει να επικρατήσει πνεύμα πολιτικής ωριμότητας και ως προς την περιφρούρηση των διαδηλώσεων, η αποτελεσματικότητα της οποίας είναι όντως καθοριστική για την τήρηση της δημόσιας τάξης. Δεν κρίνω όμως σκόπιμη τη θέσπιση νομικής υποχρέωσης περιφρούρησης της διαδήλωσης, με ενδεχόμενη αστική ευθύνη των οργανωτών. Αυτό θα συνιστούσε έμμεση μετακύλιση της ευθύνης της Αστυνομίας προς τους πολίτες που, στην πράξη, θα επέφερε περιορισμό της ελευθερίας του συνέρχεσθαι ιδίως στις περιπτώσεις των άπειρων, μη κομματικά ή συνδικαλιστικά οργανωμένων διαδηλωτών.

- Όσον αφορά, τέλος, στους κανόνες εμπλοκής της Αστυνομίας, διευκρινίζω ότι αυτοί καθορίζονται σαφώς στον Κανονισμό Οργάνωσης και Τακτικής Αστυνομικών Επιχειρήσεων. Ο Κανονισμός αυτός αναθεωρείται συχνά από την ΕΛ.ΑΣ.. Βεβαίως έχουν περάσει αρκετά χρόνια από την τελευταία αναθεώρηση η οποία είχε γίνει το 2003 και έχω ζητήσει ήδη από τον αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ., εάν το επιτελείο κρίνει ότι χρήζει νέας αναθεώρησης, αυτό το ζήτημα πρέπει να ρυθμιστεί ενδοϋπηρεσιακά.

Προκειμένου να αποκλιμακωθεί η βία κατά την αστυνόμευση των διαδηλώσεων, έχω ζητήσει από τον Αρχηγό και τους Στρατηγούς Επιτελείς της Ελληνικής Αστυνομίας να επανεξετάσουν τις

Τακτικές ανάπτυξης των μονάδων που επιχειρούν – με σκοπό την άμβλυνση της συγκρουσιακής λογικής, καθώς και την αποτελεσματική και σύννομη αποκατάσταση της τάξης. Στο πλαίσιο αυτό θα επανασχεδιασθεί ο τρόπος, η μέθοδος και τα σχέδια επιχειρήσεων της ΥΜΕΤ, της ΥΑΤ, της ΔΙΑΣ και της ΔΕΛΤΑ.

Αποκλείονται οι μαζικές προληπτικές προσαγωγές, διατηρώντας όμως τις επιλεκτικές προληπτικές προσαγωγές υπόπτων με προφανείς ενδείξεις.

Ως προς τα μέσα ελέγχου της βίας κατά τις διαδηλώσεις μελετώνται ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης των επιχειρησιακών δυνάμεων.

Η Διεθνής εμπειρία υποχρεώνει το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας να εξετάσει όλες τις υπάρχουσες εναλλακτικές λύσεις για την χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μέσων ελέγχου της βίας με τους λιγότερους κινδύνους για την ακεραιότητα των πολιτών. Και σε αυτό το πλαίσιο θα εξεταστούν όλες οι ιδέες που έχουν διατυπωθεί στο δημόσιο διάλογο, αλλά και στο πλαίσιο της Επιτροπής κατά τις προηγούμενες συνεδριάσεις, αυτές οι οποίες αφορούσαν στον προβληματισμό των συναδέλφων βουλευτών σχετικά με τη χρήση των δακρυγόνων, του νερού, των πλαστικών σφαιρών, ή οποιωνδήποτε άλλων μέσων.

Μελετούμε τη δημιουργία ενός μηχανισμού ψυχολογικής στήριξης των ενστόλων. Εκείνων των ενστόλων που είναι συχνά εκτεθειμένοι σε άσκηση βίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή εμπλέκονται σε ιδιαίτερα βίαιες συγκρούσεις με πολίτες, ή κάνουν χρήση πυροβόλου όπλου.

Σχεδιάζουμε τη τοποθέτηση καμερών σε περιπολικά οχήματα και μηχανές της ΕΛ.ΑΣ για βιντεοσκόπηση αστυνομικών επεμβάσεων. Αυτό το μέτρο αποβλέπει έχει στόχο α) την προστασία της ΕΛ.ΑΣ από κακοπροαίρετες κατηγορίες, με την προσκόμιση αδιάσειστων αποδείξεων σε περίπτωση δίκης και β) στον έλεγχο ενδεχόμενων αστυνομικών αυθαιρεσιών.

Όσον αφορά ειδικότερα στην καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές προτάσεις της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου αλλά και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ και του Λ.Σ – ΕΛ.ΑΚΤ., θα ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα :

Πρώτα απ' όλα έχουμε ήδη προχωρήσει στην ενσωμάτωση των κριτηρίων διερεύνησης ρατσιστικού κινήτρου της εγκυκλίου 7100/4/3 (24.5.2006) στον Κώδικα Δεοντολογίας του Αστυνομικού και του Λιμενικού.

Επομένως, έχει καταστεί υποχρεωτική η εισαγωγή ερώτησης σχετικά με την ύπαρξη ρατσιστικού κινήτρου σε κάθε καταγγελία αξιόποινης πράξης.

Έχει καταστεί υποχρεωτική η καταγραφή των ρατσιστικών περιστατικών από την αστυνομία και από το λιμενικό, ανεξαρτήτως από την ενδεχόμενη άσκηση δίωξης, βάσει ειδικής φόρμας, η οποία θα περιλαμβάνει στοιχεία για τους εμπλεκόμενους και τη φύση του περιστατικού.

Έχουμε ζητήσει σε όλους την ανάπτυξη σταθερής συνεργασίας μεταξύ των διοικητών των βασικών Αστυνομικών Τμημάτων στις περιοχές που κατοικούν πάρα πολλοί μετανάστες και εκπροσώπων των αλλοδαπών κοινοτήτων.

Προχωρούμε επίσης στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού προγράμματος των Σχολών Αστυνομίας, πέραν από την επιστημονική προσέγγιση για την αντιμετώπιση του εγκλήματος, της τρομοκρατίας, των έκνομων πράξεων, και περιλαμβάνουμε και την ένταξη μαθημάτων και επέκταση των υπαρχόντων σεμιναρίων, σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, σχετικά με τη μετανάστευση και τον ρατσισμό.

Σύμφωνα δε με τις αναγνωρισμένες ως βέλτιστες πρακτικές από την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, έχει ήδη διανεμηθεί στο προσωπικό εγχειρίδιο με τις βασικές αρχές του Ισλάμ, ούτως ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα ακούσιας προσβολής των θρησκευτικών ηθών και αρχών του μουσουλμάνων για όσο διάστημα βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία των Αστυνομικών και Λιμενικών Αρχών.

Επίσης θα εντατικοποιηθούν οι υφιστάμενες συνεργασίες με ΜΚΟ και όλους τους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα διαφύλαξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, έτσι ώστε να εκμηδενιστούν οι πιθανότητες ατιμωρησίας ρατσιστικών συμπεριφορών κατά την εκπαίδευση των στελεχών της Αστυνομίας και του Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ. Θα δοθεί ιδιαίτερο βάρος στον τομέα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στο σχετικό διεθνές και ελληνικό νομικό πλαίσιο.

Εν κατακλείδι κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι η οξύτατη κρίση που ταλανίζει τη χώρα μας δεν πρέπει να καθηλώσει τις πολιτικές δυνάμεις και την κοινωνία μας. Ούτε πρέπει να μας οδηγήσει σε αναδίπλωση, θέτοντας σε κίνδυνο τα δημοκρατικά κεκτημένα του ελληνικού λαού. Μια περίοδος κρίσης είναι ευεργετική αν εκληφθεί ως αφορμή αναστοχασμού, επαναπροσδιορισμού στόχων και μέσων προς την επίτευξή τους. Η τωρινή κρίση και η αγωνία που προκαλεί μπορεί επομένως να γίνει μάθημα δημοκρατίας τόσο για τους πολίτες όσο και για την κυβέρνηση. Για τους πολίτες, μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα αναζήτησης νέων, μη βίαιων, τρόπων άσκησης του δικαιώματος συμμετοχής στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Η πρόκληση που εγείρεται μπροστά μας, ως Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, έγκειται στο πώς μπορούμε να ανοίξουμε νέους δρόμους ούτως ώστε τα σώματα ασφαλείας να σταθούν στο πλευρό των πολιτών της χώρας, προστατεύοντας τόσο τις ζωές και περιουσίες τους όσο και τις θεμελιώδεις αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Σας ευχαριστώ

Κλείσιμο παραθύρου